

neis suurendavad. Nii on Jõgeva alevis 3 era-arsti ja Torma kih. 2 era-arsti (Mustvees ja Lohusuus). Tartu jaoskonnale, mille moodustavad Tartu ümbruse vallad, on kättesaadavad Tartu linna arstid. Jaoskonna-arstide asukoha kaugus oma jaoskonna piirest ulatub maksimumis 28.8 km:ni. Minimaalsed kaugused (1—15 km:ni) on 7 jaoskonnal, keskmised (15—20 km:ni) — 2 jaoskonnal ja suurimad (20—28.8 km:ni) — 7 jaoskonnal. Ravitsemine haigemajus sünnib Ülikooli kliinikuis, kellel kokkulepe Tartu maakonna- ja linnavalitsusega. Ainult Jõgeva alevis on veel 1 era-haigemaja 4 voodiga. Kooliõpilastele annavad abi jaoskonna-arstid. — Rinnalaste ja emade kodu asub Kaagvere mõisas, kuna ülalpidamis-kulud kannab Töö- ja Hoolekandeministeerium. Kodus on tegevad juhataja-arst, 3 õde, 1 laste-aednik, 5 lastehoidjat, 1 asjaajaja ja 7 teenijat. Kodu mahutab 50 last ja 20 ema. 1922. a. lõpul oli kodus 45 last ja 8 ema, neist Tartumaalt 18 last. — Laste-varjupaika Kaarli (Karlovi) mõisas peetakse Töö- ja Hoolekandeministeeriumi, linna- ja maakonna-valitsuse ühisel kulul. 1922. a. oli seal 131 last, neist 27 Tartumaalt.

Sündivus ja surevus. Sündivuse ja surevuse registrimine, mida toimetavad kõige pealt kirikuõpetajad, osaliselt aga ka omavalit-

Haiguse imetus	Tartu linnas				Tartu maakonnas			
	1919.	1920.	1921.	1922.	1919.	1920.	1921.	1922.
Kõhutõbi (<i>dysenteria</i>)	267 (53.4)	581 (116.2)	24 (4.8)	52 (10.4)	259 (20.6)	445 (35.3)	100 (7.9)	50 (4.0)
Kõhu-soetõbi (<i>typhus abdominalis</i>) . . .	46 (9.2)	75 (15.0)	65 (13.0)	48 (9.6)	33 (2.6)	55 (4.4)	89 (7.1)	45 (3.6)
Tähniline soetõbi (<i>typhus exanthematicus</i>) . .	61 (12.2)	85 (17.0)	3 (0.6)	12 (2.4)	68 (5.4)	70 (5.6)	5 (0.4)	18 (1.4)
Korduv soetõbi (<i>typhus recurrens</i>)	2 (0.4)	9 (1.8)	—	—	—	11 (0.9)	1 (0.1)	—
Rõuged (<i>variola</i>)	11 (2.2)	18 (3.6)	12 (2.4)	1 (0.2)	50 (4.0)	25 (2.0)	3 (0.2)	5 (0.4)

suse-asutused, kannatab üldiselt mitmete puuduste all. See asjaolu ei luba sündivuse ja surevuse kohta käivaid andmeid tarvilise usalduse ja täpsusega käsitada. Riigi Statistika-keskbüroo kokkuvõetud andmeil oli üleriikline sündivus 1921. ja 1922. a. peaaegu ühesugune, nimelt 20.8⁰/₁₀₀ ja 20.5⁰/₁₀₀. Nimetatud kesksündivusest on Tartu maakonnas sündivus vähem, nimelt 18.1⁰/₁₀₀ (1921. a.) ja 18.3⁰/₁₀₀ (1922. a.), Tartu linnas aga veidi suurem, — 22.8⁰/₁₀₀ ja 22.7⁰/₁₀₀. Üleriikline surevus oli 16.2⁰/₁₀₀ (1921. a.) ja 16.8⁰/₁₀₀ (1922. a.), Tartu maakonnas vastavalt — 14.7⁰/₁₀₀ ja 16⁰/₁₀₀ ja linnas 18.5⁰/₁₀₀ ja 20.7⁰/₁₀₀. Viimast nähtust, nimelt Tartu linna surevuse ülekaalu maakonna surevusest, võib seletada osalt ka sellega, et kliinikud kaugemalt raskeid haigeid juurde tõmbavad, mis linna surevuse ⁰/₁₀₀ võivad tõsta. Sündinute ülekaal terve riigi